

BASIN İLAN KURUMU TEŞKİLİNE DAİR KANUN

Kanun Numarası	: 195
Kabul Tarihi	: 2/1/1961
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 9/1/1961 Sayı: 10702
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 4 Cilt: 1 Sayfa: 921

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kuruluş:

Madde 1 – Bu kanun hükümlerine göre idare edilmek üzere Basın-İlan Kurumu teşkil edilir.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haizdir.

Görevleri:

Madde 2 – Basın - İlan Kurumunun görevleri şunlardır:

1. Resmi ilanların mevkutelerde yayınlanmasında aracı olmak,
2. Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere, basın dernek ve sendikalarına en çok beş yıl vade ile kredi açmak,
3. Yönetmelikte tesbit edilecek, basında fikren veya bedenen çalışanlar gibi basın mensuplarına, vadesi iki yılı geçmemek üzere borç para vermek,
4. Basının her türlü ihtiyaçlarını temin etmek (Makine, kağıt mürekkep gibi)
5. Yönetmelikte tesbit edilecek basın mensupları ile bunlardan çalışamaz durumda olanlardan yardıma muhtaç bulunanlara ve ölenlerin ailelerine yardım etmek,
6. Yukarıki bendde yazılı olanlar için, diğer her türlü sosyal teşebbüslerde bulunmak,
7. Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri ifa etmek,

Kurum bu görevlerini yerine getirmek için gerekli ticari ve sosyal faaliyetlerde bulunur. Bu maksatla ayrıca lüzumlu teşekkül ve müesseseler kurabilir. Kurum, gayrimenkul iktisabına ve türlü temelli tasarruflarda bulunmaya, ipotek almaya ve vermeye ehildir.

Merkez ve şubeler:

Madde 3 – Kurumun merkezi İstanbul'dur.

Ankara, İstanbul ve İzmir ile lüzum görülen diğer yerlerde birer şube açılır.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari ve Mali Hükümler

BİRİNCİ KISIM

İdari Hükümler

Teşkilat:

Madde 4 – Kurumun teşkilatı:

- a) Genel Kurul,
 - b) Denetçiler,
 - c) Yönetim Kurulu,
 - ç) Genel Müdürlük,
 - d) Şubelerden,
- ibarettir.

Genel Kurul:¹

Madde 5 – (Değişik: 5/2/1979 – KHK – 23/1 md.; Değiştirilerek kabul: 14/6/1984-3022/1 md.)

Genel Kurul:²

a) (Değişik:13/10/2022-7418/19 md.) Kurumun idaresine katılmayı kabul eden gazete ve dergi sahiplerinin kendi aralarında seçecekleri, satışı 100 binin üzerinde olanlardan 1, satışı 99.999-50 bin arasında olanlardan 1, satışı 49.999-10 bin arasında olanlardan 1, satışı 10 binin altında olanlardan 1; resmî ilan yayinallyan internet haber sitesi sahiplerinin kendi aralarından seçecekleri 2; İstanbul, Ankara, İzmir dışında kalan ve resmî ilan yayinallyan Anadolu gazete sahiplerinden 3; en çok üye sahip gazeteciler sendikasından 2; İstanbul, Ankara ve İzmir'deki en fazla basın kartlı üye sahip gazeteci derneklerinden 1'er olmak üzere toplam olarak 14 temsilci,

b) (Değişik: 2/7/2018-KHK-703/162 md.) Cumhurbaşkanıca görevlendirilecek 14 temsilci,

c) İstanbul, Ankara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakülteleri ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden 1'er, İstanbul, Ankara ve Ege Üniversitelerinden Basın Yayınlama ilgili eğitim yapan yüksekokul yada enstitülerden 1'er öğretim üyesi, ticaret siciline kayıtlı ilan prodüktörlerinden 1, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden 1, Türkiye Barolar Birliğinden 1, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nden (TRT) 1, Anadolu Ajansı T.A.O.'dan 1, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan 1, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan 1 olmak üzere toplam olarak 14 temsilci.

¹ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle; bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; “satışı 100 binin üzerinde olanlardan 2,” ibaresi “satışı 100 binin üzerinde olanlardan 1,” şeklinde, “Anadolu gazete sahiplerinden 1,” ibaresi “Anadolu gazete sahiplerinden 3,” şeklinde, “en çok üye sahip gazeteciler sendikasından 3” ibaresi “en çok üye sahip gazeteciler sendikasından 2” şeklinde değiştirilmiştir.

² 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu fıkranın (b) bendinde yer alan “12” ibaresi “14” şeklinde, (c) bendinde yer alan “Ege Üniversiteleri” ibaresi “Dokuz Eylül Üniversiteleri” şeklinde, “Ankara Üniversiteleri” ibaresi “Ankara Üniversitesi” şeklinde, “olmak üzere toplam olarak 12 temsilci” ibaresi “Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan 1, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan 1 olmak üzere toplam olarak 14 temsilci” şeklinde ve fıkrada yer alan “36” ibaresi “42” şeklinde değiştirilmiştir.

Böylece 42 üyeden oluşur.

Genel Kurul üyeleri iki yıllık süre ile seçilirler. (**Ek cümle:13/10/2022-7418/19 md.**) Yeni üyeler belirlenene kadar mevcut üyelerin görevleri devam eder. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Boşalma halinde, yerine, boşalan üyenin süresini doldurmak kaydıyla yeni atama ve seçim yapılabılır. Gazete ve dergi sahipleri temsilcileri arasında, satışları kendi kategorilerinin altına düşenlerin durumu altı ay sürdüğü takdirde üyelik haklarını yitirirler ve yerlerine yeniden seçim yapılır.

(**Degisik üçüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/162 md.**) Genel Kurul üyelerinden birinci fıkranın (a) ve (c) bendinde sayılanlar ilgili teşekkürlerin, fakültelerin, yüksekokul ve enstitülerin yönetim kurullarınca seçilirler.

Anadolu gazete sahiplerinin Genel Kurula katılacak temsilcileri resmî ilan yayınlayan Anadolu gazete sahiplerinin yada bu gazetelerin ayrı ayrı gösterecekleri temsilcilerinin Genel Müdürlüğün çağrısına üzerine katılacakları toplantıda farklı coğrafi bölgelerden olmak üzere seçilir.³

Adı ve olağanüstü toplantı:

Madde 6 – Genel Kurul 3 ayda bir toplanır. Toplantı günü, yer ve gündemi en az 15 gün evvel üyelerle bildirilir.

Genel Kurul, üyelerin beşte ikisinin talebi veya re'sen göreceği lüzum üzerine Yönetim Kurulu tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabılır. Olağanüstü toplantı talebinin, bu kanuna uygun müzakere konusunu ihtiva etmesi şarttır.

Toplantı ve karar çoğunluğu:

Madde 7 – Genel Kurulun toplanabilmesi için, üyelerin çoğunluğunun hazır olması lazımdır. Toplantı günü çoğunluk bulunmazsa, ertesi günü aynı yerde mevcut üyelerle toplantı yapılır.

Başkanlık Divanı, Genel Kurulca üyeler arasından seçilecek bir başka ve iki yazmandan teşekkür eder.

Kararlar, çoğunlukla verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf tercih edilir.

Genel Kurulun görevleri:

Madde 8 – Genel Kurulun görevleri şunlardır:

1. Yönetim Kurulunun faaliyet raporu ile denetçilerin raporunu tetkik ve kabul etmek ve faaliyetini tasvip etmediği takdirde Yönetim Kurulunu yeniden seçmek,
2. Kurumun hesaplarını tetkik ve tahsis bilançolarını müzakere ve tasdik etmek,

³ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu fıkrala yer alan “Basın-Yayın Genel Müdürlüğünde kayıtlı tüm” ibaresi “resmî ilan yayınlayan” şeklinde, “Basın-Yayın Genel Müdürlüğünün” ibaresi “Genel Müdürlüğün” şeklinde değiştirilmiştir.

3. Basının, Ankara, İstanbul ve İzmir'dekiler gibi miktar ve kalite bakımlarından önem kazanan diğer şehirlerde şubeler açılmasına karar vermek,
4. Kurumun yıllık safi kazancının % 5inden az olmamak şartıyla, basında fikren veya bedenen çalışanların sendikalarına ve derneklerine yardımda bulunmak,
5. Kurumun görevlerine dahil diğer işleri, gündeme müsteniden veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
6. Bu kanunla kendisine verilen diğer işleri görmek.

Denetçiler:

Madde 9 – (Değişik: 5/2/1979 - KHK - 23/1 md.; aynen kabul: 14/6/1984-3022/1 md)

Kurum, Genel Kurulca kendi üyeleri arasından seçilecek üç denetçi tarafından denetlenir. Denetçilerin her birinin beşinci maddesinin (a), (b), (c) bentlerinde yazılı temsilcilerden olması lazımdır.

Denetçiler iki yıl için seçilir. Süresi dolan yeniden seçilebilir. Boşalma halinde yedek üyeleri görev'e çağrılır.

Yönetim Kurulu:

Madde 10 – (Değişik : 5/2/1979 - KHK - 23/1 md.; Değiştirilerek kabul: 14/6/1984 - 3022/1 md.)

Kurumun Yönetim Kurulu Genel Kurulca kendi üyeleri arasından seçilecek 6 üye ile Genel Müdürden oluşur. Üyelerden ikisi 5inci maddenin (a) bendinde, ikisi (b) bendinde, ikisi (c) bendinde yazılı temsilciler arasından seçilir.

Yönetim Kurulunun karar alabilmesi için dört olumlu oy şarttır.

Kurul, münhasıran (b) bendinden gelen üyelerden birini Başkan seçer.

Yönetim Kuruluna seçilenler produktörlük yapamayacakları gibi, herhangi produktörlük müessesesinde de bir görev alamazlar ve buna hiçbir suretle iştirak edemezler.

Üyeler, iki yıllık bir dönem için seçilirler. Süresi dolan yeniden seçilebilir. Herhangi bir nedenle boşalma halinde 6ncı maddeye göre yapılacak ilk genel kurulda yerine seçim yapılır. Yeniden seçilen boşalan üyenin süresini tamamlar.

Yönetim Kurulunun görevleri:

Madde 11 – Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- 1 – Kurumun görevlerini ifa etmek,
- 2 – Kurumun tahsis bilançolarını düzenlemek ve bunu Genel Kurulun tasvibine arz ve uygulanmasını temin etmek,
- 3 – Kendi faaliyeti ve hesaplar hakkında Genel Kurula rapor vermek ve Genel Kurul kararlarının icrasına nezaret etmek,
- 4 – Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Genel Müdürlük:

Madde 12 – 1) Genel Müdürlük, Genel Müdür ile lüzumu kadar memur ve müstahdemden terekküp eder.

2) Genel Müdür ilgili mevzuata göre diğer memur ve müstahdemler ise, Genel Müdürün teklif ve Yönetim Kurulunun tasdik ile atanır.⁴

Bunların görevlerine, atanmalarındaki usule göre son verilebilir.

Kurumun işleri Genel Müdür tarafından tedvir edilir. Kurumu, Genel Müdür temsil eder.

Genel Müdür, Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

Genel Kurulun ve Yönetim Kurulunun kararlarını, Genel Müdür icra eder.

Şubeler:

Madde 13 – Şubeler, Genel Müdürlüğün mahalli teşkilatlarıdır. Genel Müdürlüğün talimatı dairesinde görev ifa ederler.

Hükümetin denetlemesi:

Madde 14 – Hükümet, Kurum üzerinde denetleme yetkisine sahip olup bu yetkisini yılda en az bir defa kurumun bütün hesap ve muamelelerini denetlemek suretiyle kullanır.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, yönetmelik ve Genel Kurul kararlarına uymayan muameleler, Hükümetin tebliğatı üzerine düzeltılır ve yolsuzluklar yetkili mercilere intikal ettirilir.⁵

İKİNCİ KISIM

Mali Hükümler

Sermaye:

Madde 15 – Merkezleri Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan Milli bankalardan sermayeleri ile ihtarplatları yekunu 20 milyon lira ve daha fazla olanlar ellişer bin, 20 milyon liradan az olanlar yirmi beşer bin, sigorta ortaklıları onar bin lira vererek kurumun sermayesine iştirak ederler.

Bu şehirlerde yayınlanan gazete ve dergi sahibi olan gerçek ve tüzel kişiler de onar bin lira vererek sermayeye ve bu kanun hükümleri dairesinde Kurumun idaresine iştirak edebilirler.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Yönetim Kurulunun teklif edeceğ 3 aday arasından Hükümetçe;" ibaresi "ilgili mevzuata göre" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Kanun," ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi," ibaresi eklenmiştir.

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/39 md.) Genel Kurul kararı ve Cumhurbaşkanının tasdiki ile yukarıdaki fikralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.⁶

Payın iadesi:

Madde 16 – İştirak payı sahiplerinin iflası veya faaliyetlerini tatileylemeleri halinde payları iade edilir.

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/40 md.) Gazete veya dergi sahipleri, altı ay önce Kuruma ihbar etmek şartıyla paylarını her zaman geri alabilirler. Bankalarla sigorta ortaklılarının paralarının geri alabilmeleri, Genel Kurulun karar vermesine ve Cumhurbaşkanının tasdikine bağlıdır.⁷

Kurumun gelirleri:

Madde 17 – Kurumun gelirleri şunlardır:

- 1 – Sermayenin işletilmesinden elde edilecek gelirler,
- 2 – İlan ve reklamlardan alınacak komüsyonlar,
- 3 – Kurumun görevlerini ifa ederken temin edeceği sair gelirler,
- 4 – Bağışlar.

İhtiyat akçası ve nema:

Madde 18 – Kurumun giderleri çıktıktan sonra artan gelirinin % 5 i ilk hesap yılı sonunda tahakkuk edecek sermaye miktarı esas alınmak üzere bu miktara varıncaya kadar yedek akçe olarak ayrılır ve iştirak payı sahiplerine de paylarının azami % 2.5 u nispetini aşmamak kaydı ile nema verilir.

Hesap yılı:

Madde 19 – Kurumun hesap yılı, Ocak ayının birinden Aralık ayının 31 ine kadar devam eden süredir.

Tahsis usulü:

Madde 20 – Kurumun sermayesi ile 18 inci madde hükmünün uygulanmasından sonra kalan yıllık gelir yekününün, Kurumun görevlerinden her birinin yerine getirilmesine ne miktarda tahsis edileceği, Yönetim Kurulunun teklifi ve Genel Kurulun kararıyle taayyün eder. Buna göre ayrı ayrı hesaplar açılır.

İstikraz yetkisi:

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 21 – Kurum, görevlerinin ifası için, Genel Kurul karariyle son hesap yılı sonundaki bakiye mevcudunun en çok yarısı nispetinde bankalardan istikraz akdine yetkilidir.

Banka muameleleri:

Madde 22 – Kurumun hangi milli bankalara parasını yatıracağı, alacaklarını tahlil ve borçlarını tediye bunlardan hangilerini aracı edeceği, kredi muamelelerini ve borç para verme işlerini ne suretle yürüteceği ve sair faaliyetlerinin finansman şekli, Genel Kurulun kararına bağlıdır.

Kredi ve borç vermenin şartları:

Madde 23 – Kurumun açacağı kredi ve vereceği borç paranın, şekil ve şartları, Genel Kurul karariyle belli edilir.

Şu kadar ki, alınacak faiz miktarı, yürürlükteki mevzuatla tesbit edilen azami haddi geçemez.

Kurum, Genel Kurulun tesbit edeceği esaslar dahilinde, ilan ve reklam veren müşterilerine de kredi açabilir.

Komisyon ücreti:

Madde 24 – Kurumun yayınlanması araci olmak ödevinde bulunduğu ilan ve reklamlardan % 15, diğer ilan ve reklamlardan azami % 10 nispetinde, faturalar üzerinden komisyon ücreti olarak kesilip, Kuruma gelir kaydolunur.

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/41 md.) Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10'a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile değiştirilebilir.⁸

Düzenleme ücretleri:

Madde 25 – Kurumun ilgililerin talebi üzerine ilan ve reklamların tertibi, resim ve klişelerin hazırlanması gibi hususi hizmetlerinden alacağı ücretler, Yönetim Kurulunca hazırlanacak bir tarife ile tesbit olunur.

Hesapların yayınlanması:

Madde 26 – Kurumun hesaplarının yıl sonu neticeleri ve tahsis bilançoları ile kar ve zarar hesabı iş yılının hitamından itibaren en geç iki ay içinde Resmî Gazete ile diğer gazetelerde yayınlanır.

Muamelatın yürütülmesi:

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 162 ncı maddesiyle, bu fikrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 27 – Kurumun, Notere tasdik ettirildikten sonra hangi defterleri tutacağı, uygulanacak muhasebe usulü ve muamelatin yürütülme tarzi, 53 üncü madde mucibince yapılacak yönetmelikle gösterilir.

Yönetim giderleri:

Madde 28 – Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür, memur ve müstahdemlere verilecek ücretlerle diğer yönetim giderlerinin miktarı, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca tayin edilir.

Yönetim giderlerini sarfa, Yönetim Kurulu yetkilidir. Ancak, Genel Müdür de ücretlerle Yönetim Kurulunun tesbit edeceği diğer bazı yönetim giderlerinin sarfına mezundur.

3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanun ile 6245 sayılı Harcırız Kanunu hükümleri, kurum ve kuracağı ortaklık ve teşekkürler hakkında uygulanmaz.

Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini, %10 a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler, Genel Kurulun teklifi ile Cumhurbaşkanıca değiştirilebilir.⁹

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İlan ve Reklamların Yayınlanması
BİRİNCİ KISIM
Resmi İlanlar

Tarif:

Madde 29 – a) Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve yönetmeliklerle yayınlanması mecburi olan (Özel dernekler hariç) veya,¹⁰

b) Genel ve katma bütçeli dairelerle il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekkürlerin verdikleri.

Reklam mahiyetini taşıমayan ilanlar, resmi ilan sayılır.

Genel Kurulun ve Hükümetin yetkisi:

Madde 30 – Bir ilanın resmi ilan sayılıp sayılamayacağına Genel Müdürlük veya, valilikler tarafından tereddüt edilen veya ilgililerle bunlar arasında ihtilaf bulunan hallerde Kurum Yönetim Kurulunun kararına uyulur.

⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanıca" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "tüzük" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.

Yönetim Kurulu lüzum görür veya vali, Genel Müdürlük veya ilgili talebederse, prensip kararı verilmesi için iş, Genel Kurula intikal ettirilir.

Genel Kurulun bu suretle veya kendiliğinden bu konuda ittihaz edeceği prensip kararları kesin olup Resmî Gazete'de yayınlanır.

Resmi ilanların yayınlanması:

Madde 31 – Resmi ilanlar, Basın-İlan Kurumunun şubesi bulunan yerlerin belediye hudutları içinde bu şubeler aracılığı ile yayınlanılır.

Kurumun şubesi bulunmamış yerlerde, resmi ilanların yayınlanmasına valilikler aracı olurlar.

Mevkuteler aldıkları resmi ilanları zamanında yayınlarlar. Haklı bir sebep olmadıkça bu ilanları almaktan imtina edemezler.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 37 nci maddesi hükmü saklıdır.

Resmi ilanların dağıtılması:

Madde 32 – Resmi ilanlar, fikir ve içtihat farkı aranmaksızın 34 üncü madde mucibince vasıfları tesbit edilecek olan mevkutelere Basın - İlan Kurumu Genel Kurulunun tesbit edeceği esaslar dahilinde dağıtılr.

33 üncü madde hükmü saklıdır.

İlanen tebligat:

Madde 33 – 7201 sayılı Tebligat Kanunu gereğince yayınlanılacak ilanların, tebligati çikaran merciin tayin edildiği gazetede yayınlanılması mecburidir.

İlanen tebligatın yayınlanacağı gazete, vasıfları tesbit edilen gazetelerden biri değilse, tebligati çikaran merci bunu icabettiren hususi sebebi, ilanla birlikte Kuruma veya valiliğe bildirmekle ödevlidir. Bu ödev yerine getirilmez veya vasıfları tesbit edilen gazetelerden birinin ismi tasrih edilmezse, tebligat ilanı genel usule göre yayınlanır.

Gazetelerin vasıfları:

Madde 34 – Resmi ilan verilecek mevkutelerin vasıfları:

- a) Münderecat,
- b) Sayfa sayı ve ölçüsü,
- c) Kadro,
- ç) Fiili satış,
- d) En az yayın hayatı süresi,

Bakımlarından ve uygun görülecek diğer yönlerden Basın-İlan Kurumu Genel Kurulunca tesbit olunur.

Genel Kurul, Kurumun şubesi bulunmamış yerlerdeki mevkutelerin vasıflarını yukarıki fikrada yazılı kaytlara bağlı olmaksızın tesbit eder.

Genel Kurul Türkiye'de yabancı dillerle yayınlanan mevkuteler ile fikir ve sanat dergilerine ilan ve reklam verme esaslarını ayrıca tayin eder.

Gazetelerin Ödevleri:

Madde 35 – Basın - İlan Kurumu Genel Kurulu, kanunen mevkutelere tutmaya mecbur oldukları defterlerden başka noterden tasdikli defterler tutmak ve vasıflarını kontrol veya ilan ve reklamlar bakımlarından muayyen bilgileri verme ödevlerini yükliyebileceği gibi, bu ödevlerin yerine getirilip getirilmediğini veya gazetelerin tayin edilen vasıflara uygun olup olmadıklarını her zaman kontrol ettirebilir.

Genel Kurul kararlarının ilanı:

Madde 36 – Dağıtma esasları, mevkutelerin vasıfları ve bunlara 35inci madde mucibince yükletilecek ödevler hakkında Kurum Genel Kurulunca verilecek kararlar, Resmi Gazete'de ilan edilir.

Gazete ve internet haber sitelerinin listesi:¹¹

Madde 37 – (Değişik fıkra: 13/10/2022 -7418/20 md.) Kurum Genel Müdürlüğü, her ayın sonunda resmî ilan ve reklam verilebilecek olan mevkuteler ile internet haber sitelerinin isimlerini ve vasıflarını ihtiya eden birer listeyi, Kurumun internet siteleri üzerinden duyurur.

Listeye alınmamaktan doğan ihtilaflar 38inci maddedeki usul dairesinde halledilir. Ancak, bu halde Yönetim Kurulu, kararını bir hafta içinde verir.

İhtilafi hal ve itiraz mercileri:

Madde 38 – Genel Kurulun 36ncı madde mucibince ilan edilecek kararlarının uygulanmasından dolayı valilikler ve Kurum Genel Müdürlüğü ile mevkuteler veya ilan verenler arasında çıkacak ihtilafların hal mercii, Kurum Yönetim Kuruludur.

30uncu maddenin 2nci fıkrası hükmü, bu halde de uygulanır. Ancak, verilecek Genel Kurul kararı, kesindir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayınlanır.

Resmi ilan tarifesi:

Madde 39 – Resmi ilanların fiyat tarifesi, Basın - İlan Kurumu Genel Kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanıca tesbit edilir ve Resmi Gazete'de yayınlanır.¹²

İKİNCİ KISIM **Hususi İlan ve Reklamlar**

¹¹ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 20nci maddesiyle, bu maddesinin başlığı "Gazetelerin listesi:" iken "Gazete ve internet haber sitelerinin listesi:" şeklinde değiştirilmiştir.

¹² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanıca" şeklinde değiştirilmiştir.

Tarif:

Madde 40 – Resmi ilan sayılmayan ve gerçek ve tüzel kişiler tarafından gazete ve dergilerde yayınlanmak üzere verilip de reklam mahiyetinde bulunmeyen ilanlar, hususi ilan sayılır.

Satışı artırmak gibi ticari gayelerle veya bir şeye veya bir fikre rağbet sağlamak gibi maddi veya manevi bir menfaat temini maksadıyla gazete ve dergilerde yazı, resim veya çizgilerle yapılan ilanlar, reklam sayılır.

Kaide:

Madde 41 – Hususi ilan ve reklamların yayınlanması, hususi ilan ve reklam produktörlüğü, bu kanun hükümleri dairesinde serbesttir.

Basın - İlan Kurumu da hususi ilan ve reklam kabul eder.

Prodüktörlerle gazete veya dergiler arasında, bir veya daha fazla prodüktörün tamamiyle veya kısmen ilan ve reklamlar üzerinde inhisarını tazammun eden sarih veya zımnı bir anlaşma yapılamaz.

İstisna:

Madde 42 – (Değişik: 14/6/1984 - 3022/1 md.)

29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekkürlerle kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergilere verecekleri ilan ve reklamlar, ancak Basın - İlan Kurumu aracılığı ile yayınlanabilir.¹³

Kurum tarafından verilmeyen yukarıdaki fikrada anılan ilan ve reklamlar yayınlanmaz ve prodüktörler ne suretle olursa olsun bu ilan ve reklamlar hususunda gizli veya açık herhangi bir muamele veya iş yapamazlar.

Yayınlanma usulü:

Madde 43 – Hususi ilan ve reklamlar, bunları veren gerçek veya tüzel kişilerin isteklerine uygun olarak gazete ve dergilerde yayınlanır.

Şu kadar ki, 29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekkürlerle kanunla kurulan sair müesseseler ve bunların iştiraklerinin vereceği hususi ilan ve reklamlar, 40inci maddede yazılı mahiyetleri de gözönünde bulundurularak Kurum Genel Kurulu tarafından tesbit edilecek esaslar dahilinde ilgililerin istekleri de nazara alınarak, gazete ve dergilere verilir.

Gazete ve dergiler, aldıkları hususi ilan ve reklamları zamanında yayınlarlar.

Prodüktörlerin muameleleri ve defterleri:

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "kanunla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle" ibaresi eklenmiştir.

Madde 44 – İlan ve reklam prodüktörleri komüsyonculuk suretiyle iş görürler. Bunlar hususi ilan veya reklamı verenlerle gazetelerin faturalarına istinaden muamele yaparlar ve % 25 den fazla komüsyon alamazlar.

Hususi ilan ve reklam tarifesi:

Madde 45 – Gazete ve dergiler, takvim yılı başından başlamak üzere üçer aylık devrelerde mücbir sebepler olmadıkça uygulayacakları hususi ilan ve reklamlara ait fiyat tarifesini ve bu ilan ve reklamların birden fazla yayınlanması halinde yapacakları tenzilat hadlerini, bu devre başlangıçlarından en az 15 gün önce sayfalarında yayılamağa idarehanelerin ilan ve reklam alınan yerlerinde herkesin görebileceği bir şekilde ilan etmeye ve Basın-İlan Kurumuna yazılı olarak bildirmeğe mecburdurlar.

Kurum, bu listeleri, gazete ve dergilere, bunların gündelik, haftalık gibi çıkış zamanlarına ve isimlerinin alfabe sırasına göre bir liste halinde birleştirip, birer nüshasını prodüktörler ve lüzumu kadar nüshasını da asılmak üzere şubelerine gönderir. Prodüktörler de yazışmalarında bu listeleri, herkesin görebileceği bir şekilde asarak ilan ederler.

ÜÇÜNCÜ KISIM¹⁴

İnternet Haber Sitelerinde Yayınlanacak Resmî İlan ve Reklamlar

Kapsam ve esaslar:

Madde 45/A- (Ek: 13/10/2022 -7418/21 md.)

Resmî Gazete’de yayımlananlar hariç olmak üzere; kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelikler uyarınca yayınlanılması mecburi olan resmî ilanlar ile 29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekkürler, kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan sair müesseseler veya bunların iştiraklerinin internet haber sitelerinde yayınlanacakları ilan ve reklamlar ancak Basın-İlân Kurumu aracılığı ile yayınlanır.

Kurum aracılığıyla yayınlanan ilan ve reklamların; kopyalanması, yayınlanması, yayına lâtilârlaşması ve ticari faaliyete konu edilmesi Kurumun vereceği izne bağlıdır. Bu fikra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Kurul tarafından belirlenir.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklere göre, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar ile bakanlıklar, bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların kendi internet sitesinde yayını zorunlu olan ilanlarının ayrıca Basın İlân Kurumu İlân Portalında yayınlanılması zorunludur. Bu ilanların Basın İlân Kurumu İlân Portalındaki yayınından ücret alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

¹⁴ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, 45inci maddesinden sonra gelmek üzere “Üçüncü Bölüm” ve bu Kisma bağlı olarak “İnternet Haber Sitelerinde Yayınlanacak Resmî İlan ve Reklamlar” ana başlığı ibaresi eklenmiştir.

İlan ve reklamlarda kullanılacak ayırcı kelime ve numara:

Madde 46 – Basın - İlan Kurumu ve prodüktörlerle gazete ve dergiler, yayınlanmasına aracı oldukları bilcümle ilan ve reklamların en altına, aracı oldukları gösteren bir kelime koymağa mecburdurlar.

Prodüktörlerle gazete ve dergiler bu maksatla seçikleri kelimeyi kullanmadan evvel kuruma bildirirler. Kurum seçilen kelimenin daha evvel başka bir prodüktör veya gazete veya bir dergi tarafından alındığını veya iltibasa mahal verecek mahiyette olduğunu anlarsa, kelimeyi değiştirmesini ilgiliye bildirir.

Basın - ilan kurumu (Basın) kelimesini kullanır. İlan ve reklamı, Kurum veriyorsa kendi kelimesini, prodüktör veriyorsa seçtiği kelimeyi, ilan veya reklamı doğrudan doğruya gazete veya dergi almışsa, kendi kelimesini ilanın altına koyar. Bu kelimenin yanına Kurumun veya prodüktörün yıllık ilan ve reklam sıra numarası ile gazetenin veya derginin aldığı ilan ve reklamların sıra numarası yazılır.

Kelime ve rakamın pontosunu intihap, gazete veya dergiye aittir. Bundan dolayı hiçbir ücret alınmaz.

İlan ve reklamların kontrolü:

Madde 47 – Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler ilan veya reklamı havi nüshalarından ikişer adedini, ilan veya reklamın yayınlandığı gün, Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere o yerdeki şubesine makbuz mukabilinde tevdi ederler.

Genel Müdürlükçe bu nüshalar, Kurumun verdiği ilan ve reklamlarla Kurumca verilmeyen ilan ve reklamların hesabına ve bunların kimin tarafından verildiğinin tesbitine esas tutulur.

Kurumun şubesi bulunmamış yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler de aynı şekilde ilan veya reklamı muhtevi bulunan ikişer nüshalarını Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere mahalli valiliğe tevdi ederler.

Bordro düzenlenmesi:

Madde 48 – Prodüktörler, yayınlanmasına aracı oldukları ilan ve reklamları, kullandıkları sıra numarasına göre, ücreti, aldıkları komüsyon ve yayınlanan gazete veya dergi adı ile gazete veya derginin sıra numarasını gösteren bir bordro ile her yılın ilk 15 günü içinde Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Kurumun o yerdeki şubesine makbuz mukabilinde tevdi ederler.

Gazete ve dergiler de, kendi sıra numaralarına göre, her bir ilan ve reklamı kimden aldıklarını Kurum veya prodüktörün sıra numarasını, fiyatını, verdikleri komüsyonu göstermek üzere düzenleyecekleri yıllık bordroyu, yukarıki fıkra da yazılı süre içinde Kurumun o yerdeki şubesine teslim ederler.

Kurumun Şubesi bulunmamış yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler de yukarıki fikra gereğince düzenleyecekleri yıllık bordroları o yerin valiliğine; valilikler de bu bordroları, birinci fikraya uygun olarak hazırlanacak bordrolarla birlikte Kurum Genel Müdürlüğü'ne gönderirler.

Müeyyide:¹⁵

Madde 49 – Bu kanuna veya bu kanuna dayanılarak yapılacak yönetmeliğe veya Kurum Genel Kurulunun bu kanunda yazılı hususlarda ittihaz edeceği kararları ile yükletilen ödevlere yahut da basın ahlak esaslarına, riayet etmiyen gazete, dergi ve internet haber siteleri ile prodüktörler ve kamu idare ve teşekküler ve 42 nci maddede anılan sair ortakların sorumluları hakkında, diğer mevzuat hükümlerine halel gelmemek üzere, aşağıda yazılı olduğu şekilde muamele yapılır:

a) **(İptal: Anayasa Mahkemesinin 17/6/2025 tarihli ve E.: 2023/168, K.: 2025/132 sayılı Kararı ile)**

b) Prodüktörlük müessesesinin iki ayı geçmemek üzere kapatılması için, Kurul Genel Müdürlüğü'nce iş, Yönetim Kuruluna intikal ettirilir. Kesinleşen Kurul Kararını, o yerdeki valilik infaz eder.

(Değişik ikinci paragraf: 13/10/2022 -7418/22 md.) (a) ve (b) bentlerinde yazılı hallerde, Yönetim Kurulu Kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on gün içinde Kurum Genel Müdürlüğünün bulunduğu yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesine itiraz edilebilir. Söz konusu itirazlarda basit yargılama usulü uygulanır. Bu yargılama neticesinde verilecek karar kesindir.¹⁶

c) Kurum Genel Müdürlüğünün bildirmesi üzerine kamu idare ve teşekküler ile ortaklıkların sorumluları hakkında kendi statülerine göre disiplin muamelesi uygulanır. Böyle bir statü yoksa, o teşekkülün denetleme bakımından bağlı bulunduğu veya iştigal sahasına girdiği Bakanlık, uygun gördüğü bir disiplin muamelesi uygular. İlgili Bakanlığın yapacağı tebliğata uyulması mecburidir.

Yapılacak disiplin muamelelerinin neticesi Kuruma bildirilir. Kurumun, disiplin muameleleri aleyhinde yetkili mercilere veya Bakanlığa itiraz hakkı vardır.

Cezai hükümler:

Madde 50 – Basın - İlan Kurumunun Genel Kurul ve Yönetim Kurulu üyeleri ile bilimum memur ve müstahdemleri, bu kanunun uygulanması sebebiyle işliyecekleri suçlarından dolayı, fiillerinin mahiyet ve derecelerine göre, Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri ile cezalandırılırlar.

¹⁵ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "gazete ve dergilerle" ibaresi "gazete, dergi ve internet haber siteleri ile" şeklinde, fıkranın (a) bendinde yer alan "dergiye" ibaresi "dergi ya da internet haber sitesine" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶ Anayasa Mahkemesinin 17/6/2025 tarihli ve E.: 2023/168, K.: 2025/132 sayılı Kararı ile bu paragrafta yer alan "(a)..." ibaresi üçüncü cümle yönünden iptal edilmiştir.

Cezai kovuşturma, ayrıca disiplin muamelesi uygulanmasına engel teşkil etmez.

Tebliğat hükümleri:

Madde 51 – Basın - İlan Kurumunun tebliğati, 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine tabidir.

Hükümet namına yetki:

Madde 52 – Bu kanunda Hükümete tanınan yetkilerin, Hükümetin hangi teşkilatı tarafından kullanılacağı, Cumhurbaşkanı Kararı ile tayin edilerek Resmi Gazete'de yayınlanır.¹⁷

Yönetmelik yapılması:

Madde 53 – Basın - İlan Kurumu Genel Kurulu tarafından, bu kanuna müstenit işlerin yürütme tarzını göstermek üzere bir yönetmelik yapılır.

Bu yönetmelik Resmi Gazete'de yayınlanır.

Geçici Hükümler

Geçici Kurul teşkili:

Geçici Madde 1 – Bu kanunun yayınlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde kurumun ilk teşekkür işlemelerini yapmak üzere Başbakanlık tarafından biri başkan ve dördü üye olmak üzere beş kişilik bir Geçici Kurul teşkil edilir. Bunlardan her birinin Adalet, Maliye Bakanlıkları ile Basın - Yayın mensubu ve diğer ikisinin, gazeteci olması lazımdır.

Geçici Kurulun görevi, geçici 3 üncü madde mucibince Genel Kurul toplantısı yapılmaya kadar devam eder.

Sermayenin teşkili:

Geçici Madde 2 – Geçici Kurul, Milli Bankalardan birinde, Basın - İlan Kurumu adına bir hesap açtırır.

Kurul, merkezleri, Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan Milli bankalarla sigorta ortaklılarına keyfiyeti taahhütlü birer mektupla bildirir. Bunlar, on beş gün içinde 15inci maddede yazılı iştirak paylarını açtırılan hesaba yatırırlar.

Genel Kurulun toplanması:

Geçici Madde 3 – (Değişik: 5/2/1979 - KHK - 23/1 md.; Mülga: 14/6/1984 - 3022)

Kurulun masrafları:

¹⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 162 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 4 – Geçici Kurulun, Başbakanlığın takdir edeceği yevmiye, icabında yol tazminatı ve Genel Kurul toplantısının gerektirdiği masrafları, bankada açtırılan hesaptan ödenir.

Ödemeler, başkan ile kurulun muhasip olarak görevlendireceği üyenin imzası ile yapılır.

Muhasip üye, Kurum Yönetim Kurulunun teşekküründen itibaren bir hafta içinde hesapları devreder.

Kararnamelerin hükümleri:

Geçici Madde 5 – Resmi ilan ve reklamlar hakkındaki kararnamelerin hükümleri, bu kanunun 36 ncı maddesi uygulanıncaya kadar yürürlükte kalır.

İş yılı:

Geçici Madde 6 – Basın-İlan Kurumunun ilk iş yılı, kurum teşkilatının fiilen faaliyete başlamasından itibaren Aralık ayının 31 inci gününe kadar devam edecek süredir.

Gazete, Dergi ve Prodüktörlerin ödevleri:

Geçici Madde 7 – Gazete, dergi ve produkterlerin bu kanuna müstenit ödevleri, Kurum Müdürlüğünce yapılacak tebligattan itibaren başlar.

Üyeliklerin devamı

Geçici Madde 8 – (Ek: 29/6/2011-KHK-644/37 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Genel Kurul üyelerinin görevleri, üyelik sürelerinin sonuna kadar devam eder.

İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklam yayımlayacakların sorumlulukları:

Geçici Madde 9- (Ek:13/10/2022-7418/23 md.)

İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklam yayımlayacakların taşıması gereken vasıflar ve yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile yayına ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Kurum Genel Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yürürlük tarihi:

Madde 54 – Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Kanunu yürütecek makam:

Madde 55 – Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**195 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	195 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/23	5, 9, 10, 23, Geçici Madde 3, Geçici Madde 9	19/2/1979
3022	5, 9, 10, 42, Geçici Madde 3	22/6/1984
KHK/310	—	5/2/1988
KHK/336	15, 16, 24	5/8/1988
5917	5	10/7/2009
KHK/644	5	1/1/2011
	5 ve Geçici Madde 8	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/703	5, 12, 14, 15, 16, 24, 28, 29, 39, 42, 52	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbşakanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbşakanının andicerek görevye başladığı tarihte (9/7/2018)
7418	5, Geçici Madde 9	18/10/2022
7418	37, 45, 49	1/4/2022
Anayasa Mahkemesinin 17/6/2025 tarihli ve E.: 2023/168, K.: 2025/132 sayılı Kararı	49	13/10/2025